

Panchayat i praksis

Det var på min rejse med Mr. Singh, at jeg første gang mødte et ægte landsbyråd, et "panchayat", "de fems forsamling". Ikke overraskende bestod rådet af fem mænd, som alle var højkaster. Braminere med gult lændeklæde, dusk i nakken og den hellige snor om livet. Og Rajput-mænd med store hvalros-overskæg. Det var måske forventeligt, men ikke helt i tråd med paragrafferne til den store panchayat-reform og den tilhørende grundlovsændring à 1992.

Mange mente, at Panchayat-reformen var (og er) en af de vigtigste reformer i Indien i nyere tid. Måske dén vigtigste. Ambitionerne var høje. Landsbyrådene skulle inddrages i den demokratiske proces og tilføres midler, som de selv måtte administrere. Medlemmerne skulle vælges på ærlig vis, og halvdelen af pladserne skulle øremærkes kvinder og kasteløse. Det var en demokratisk græsrodsrevolution, og et opgør med ældgamle sociale strukturer, uden sidestykke i indisk historie. Reformen var helt i tråd med Mahatma Gandhis vision for de selvstyrende landsbyer. Der var ikke et øje tørt.

Men så var det jeg mødte de fem mænd med overskæg og dusk i nakken. Ingen kvinder og kasteløse dér, hvilket var forunderligt når de officielle tal meldte om én million folkevalgte kvindelige rådsmedlemmer (ud af tre millioner). Hvor var de så? Jeg spurgte Mr. Singh, mens vi rædede tilbage gennem natten efter dagens lange forhandlinger (se "Studehandler i landsbyen").

Han gav mig et blik, som jeg formoder var forbeholdt naive vesterlændige: "Kvinderne er derhjemme – de opstiles kun proforma. I virkeligheden er det deres fædre, brødre eller ægtefæller, der deltager i panchayat". Jeg berettede om diverse solstrålehistorier, jeg havde læst. Om kasteløse kvinder, der havde revolutioneret landsbyrådene med husmoderlig snusfornuft, og skabt ægte forandring. Men også

her manede Singh til besindighed: "I ni ud af ti tilfælde er de kasteløse kvinder, du taler om, i braminnernes sold. De er deres elskerinder, eller en af deres håndlangeres elskerinder". "Henchmen" var ordet han brugte.

Men hvorfor stemte de andre kasteløse på en kvinde, som alle vidste var i braminnerens sold? Hvorfor udnyttede de ikke panchayat-reformen til at gennemtvinge reelle forandringer i landsbyens magtstrukturer?

"Fordi alle..." svarede Singh "...véd at den kvindelige, kasteløse rådsformand er magtesløs uden højkasternes støtte. De står alene. De har ingen forbindelser, ingen status, ingen tråde at trække i. Den offentlige forvaltning er en lukket dør for dem. De stemmer på elskerinden *på grund af* hendes forhold til braminneren, ikke *på trods*. Kun på grund af ham kan hun sikre landsbyen vand, veje, skoler og strøm".

Endnu engang fik Singh spiddet mine illusioner. Men samtidig skal hans fortælling omgås med varsomhed, for han er selv en del af spillet; en feudalherre fra de højeste kaster, der har hvilet på laurbærerne hele sit liv. Singh er næppe en reformator, han værner om sin magt og vil næppe anerkende forandringer hvis de sker i hans egen baghave, slet ikke overfor mig. Endelig udgør de to landsbyråd næppe et et empirisk grundlag, der holder i retten. Med over 700.000 landsbyer i Indien, vil det altid være muligt at finde eksempler på dette og hint.

Men trods de forbehold, så tegner der sig et billede af indisk politik som politik i sin reneste og mest beskidte form, en benhård kamp om ressourcerne, som kæmpes uden illusioner, blottet for ideologi. Derudover viser panchayat-reformen, hvor langt der er fra teori til praksis. Hvordan positive hensigter sjældent forbliver intakte når de først rammer virkelighedens lerstampede gulv.

Men måske er vores horisont for kort, måske er vi for

utålmodige, os børn af Vesten. Måske bør vi se i øjnene, at ting tager tid, når rødderne stikker dybt. At forandringen ikke tælles i valgperioder, men i generationer. Én ting er sikkert; på grund af reformen er det nu et åbent spørgsmål, hvem der afløser de fem ældre herrer, når deres tid kommer. Dét er i sig selv er en kæmpe revolution i Indiens landsbyer.